

ת"פ 36831/05/15 - מדינת ישראל נגד עלי ג'ראדאת, אמיר כריים

בית המשפט המחוזי בנצרת

10 אוגוסט 2016

ת"פ 36831-05-15

מ"ת 36873-05-15

לפני כבוד השופט סאאב דבור

מדינת ישראל

נגד

1. עלי ג'ראדאת (עציר)

2. אמיר כריים

נוכחים:

מטעם המאשימה: עו"ד רועי אלפסי.

מטעם הנאשם 1: עו"ד מוסטפה אבו אחמד.

מטעם הנאשם 2: עו"ד מוסטפה אבו אחמד בהעברה מעו"ד חאלד אבו אחמד.

הנאשם 1: בעצמו, הובא ע"י הליווי.

הנאשם 2: בעצמו.

הכרעת דין

כתב האישום

1. נגד הנאשמים הוגש כתב אישום המייחס להם ביצוע מעשי-עבירה שעניינם; **עבירות בנשק (נשיאה והובלה)**, עבירה לפי סעיף 144(ב) רישא + 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"); **מעשה פזיזות ורשלנות בחומר נפץ**, עבירה לפי סעיף 338(א)(5) לחוק העונשין וכן, עבירה של **הסתייעות ברכב לשם ביצוע פשע**, עבירה לפי סעיף 43 + 62 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961. בנוסף, לנאשם 2, יוחסה עבירה של **שיבוש מהלכי משפט**, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

עמוד 1

2. בהתאם לעובדות כתב האישום, בתאריך 06.05.15, סמוך לשעה 22:30, יצאו הנאשמים מנצרת כשהם רכובים ברכבו של הנאשם 2 מסוג מאזדה מ"ר 9916865 (להלן: "הרכב") בו נהג מוחמד כרים (להלן: "מוחמד") כשהם נושאים עמם ברכב מטען חבלה מאולתר שהוחזק בסמוך לכסא שליד הנהג - מקום מושבו של נאשם 1.
3. מוחמד נהג בהתאם להנחיותיו של נאשם 1; על-פי הנחיות אלו הגיעו השלושה לכפר טייבה-זועביה. בהגיעו לכיכר הסמוכה למסגד שבתוך הכפר, עצר מוחמד את הרכב לבקשתו של הנאשם 1.
4. בשלב זה, חבש הנאשם 1 כובע לראשו ונטל לידיו את מטען החבלה. משהבחין במעשיו אלה של הנאשם, עזב מוחמד את הרכב ויצא במהירות ממנו.
5. סמוך לאחר מכן, מסיבה שאינה ידועה למאשימה, התפוצץ מטען החבלה ברכב, בו ישבו הנאשמים. כתוצאה מהפיצוץ נקטעה כף ידו הימנית של נאשם 1, ונגרמו לו פצעים בירכו הימנית ושריטות בבטנו; כן, לנאשם 2 נגרם פצע שטחי באמה הימנית. בנוסף, נגרם נזק רב לרכב.
6. מיד לאחר האירוע ירדו הנאשמים מהרכב, כאשר, נאשם 2 ניסה לפרק את לוחית הרישוי של הרכב, וביקש מתושבים שהתקהלו במקום האירוע שיעזרו לו על מנת שירחיק את הרכב מהמקום; כל זאת על מנת לשבש חקירה ולהעלים ראיות.
7. במעשיהם המתוארים לעיל, נשאו והובילו הנאשמים בצוותא מטען חבלה מאולתר שהינו נשק כהגדרתו בחוק, עשו מעשה לגבי חומר נפץ בדרך נמהרת ורשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם ולגרום לחבלה והסתייעו ברכב לביצוע פשע. בנוסף, עשה הנאשם 2 דבר בכוונה להכשיל הליך שיפוטי ולהעלים ראיות.

תשובת הנאשמים לכתב האישום

8. הנאשמים כפרו בביצוע העבירות שיוחסו להם. בכתב-כפירה מפורט מטעמם, כפי שזה בא לידי ביטוי בדיון מיום 06.07.15, אישרו השניים את דבר נוכחותם במקום בזמן קרות האירוע. אולם, הכחישו את הטענה לפיה - הם החזיקו ברימון או, כי התכוונו לזרוק רימון, כך עפ"י נוסח כפירתם. לדידם, הרימון הושלך, על-ידי גורם אחר, לעבר הרכב בו נסעו.

זירת המחלוקת

9. מחד, טוענת המאשימה, כי האירוע מושא כתב האישום התרחש תולדה למטען חבלה מאולתר אשר התפוצץ לאחר שהוחזק על ידי הנאשמים בתוך הרכב, בסמוך לכיסא שליד הנהג. מאידך, טוענים

הנאשמים, כי הפיצוץ אירע עקב זריקת רימון אשר הושלך (על ידי אחר שעמד מחוץ לרכב) אל עבר הרכב בו נסעו הנאשמים בהיותם בכפר טייבה, לאחר שהגיעו למקום בטעות.

מהלך הדיון בתיק

10. מטעם המאשימה העידו 23 עדים ואשר דרכם הוגשו מוצגים לתיק בית המשפט. מטעם הנאשמים, העידו שני הנאשמים עצמם.

11. עם סיום הבאת הראיות, הגישה המאשימה את סיכומי טענותיה בכתב. במסגרת סיכומים אלה ביקשה להרשיע את הנאשמים בכל העבירות אשר יוחסו להם. לדידה, מכלול הראיות בתיק מוביל למסקנה אחת שמצדדת בהרשעת הנאשמים בדיון. המאשימה בחנה את הראיות בתיק ולטעמה, די בכל אחת מהראיות הקיימות (כפי שיפורט בהמשך), בצירוף גרסת הנאשמים שאינה מתיישבת עם השכל הישר (לפיה - הנאשמים טעו בדרך ונכנסו לתוך הכפר טייבה; שם המתין להם אחר וזרק עליהם את מטען החבלה) כדי ללמד על אשמתם של הנאשמים. להלן מקבץ הראיות שכל אחת מהן (בצירוף הגרסה התמוהה של הנאשמים וההתרחשויות העובדתיות שאינן שנויות במחלוקת) יכולה לנווט לעבר הרשעה בדיון:

א. עדותו של העד מוחמד;

ב. ניסיון פירוק לוחית הרישוי של הרכב על ידי נאשם 2;

ג. אמירותיו של נאשם 2 בהיותו בכפר טייבה לפיהן אינו יכול להגיד מי שלח אותו לזירה, אחרת יהרגו אותו וכן "היה לו רימון באוטו" והוא התפוצץ;

ד. מציאת DNA על כפפות ועל חם-צוואר שנמצאו זרוקים בזירת האירוע בין השיחים שליד הרכב בעוד הנאשמים הרחיקו את עצמם מהמוצגים הנ"ל. ממצאים אלה סותרים, כאמור, את גרסת הנאשמים לפיה המדובר היה בנסיעה תמימה במהלך חודש מאי.

כאן המקום לציין, כי במסגרת סיכומיה, ביקשה המאשימה להעדיף את אמירותיו של העד מוחמד במשטרה על פני עדותו בבית המשפט. כך גם בקשר לעד אחמד זועבי; ראה דיון בהקשר זה בהמשך.

12. בסיכומי טיעוניהם בכתב ואשר הוגשו אך ימים ספורים טרם המועד הראשון שהיה קבוע למתן הכרעת דין זו, ביקשו הנאשמים לזכותם מכל אשמה.

לגישת הנאשמים, יש להעדיף את גרסתם ולהורות על זיכויים מאחר והמאשימה לא הרימה את הנטל המוטל על כתפיה ולא הוכיחה מכל לכל ספק סביר את התרחשות מעשי העבירה.

לטענתם, כל עדי התביעה הם ממשפחת זועבי ואך ברור הוא, כי באמתחתם של עדים אלה גרסה חלקית שחושפת טפח ומסתירה טפחיים ועוד, כל העדים ציינו, כי בזירת האירוע נכחו מספר רב של אנשים אך, משום מה, משיקוליה היא, בחרה המאשימה לחקור רק חלק קטן מהם.

לדידי הנאשמים, המאשימה לא בדקה את גרסתם עד תום, לא חקרה אנשים שהיו בזירה מיד לאחר האירוע. יתר על כן, אין ראיה שמראה, כי הנאשמים הסתובבו עם נשק ו/או חומר נפץ בתוך הרכב עובר לאירוע. בנוסף, המדינה לא הוכיחה שהכפפות ו/או פריט הלבוש של חם-צוואר שייכים לנאשם או שמא נעשה בהם שימוש שגרתי על-ידי מאן דהוא לצורך טיפול בפצעי הנאשם בטרם נזרקו לשיחים.

עוד טענו הנאשמים, כי לא היו עדי ראיה במקום בזמן אירוע הפיצוץ מלבד הנאשמים עצמם; ועוד, אין מניע למי מהנאשמים וזאת על אף שהמטרה בדקה כיווני חקירה ושום מניע לא צץ ולבטח לא הוכח.

להדגיש, בשלב שלאחר הגשת הסיכומים, הוגשה מטעם הנאשמים בקשה להוספת ראיה. הראיה אותה ביקשו לצרף הינה הודעתו של עד בשם אחמד זועבי במטרה כאשר לטענת ההגנה, הודעה זו מאששת את גרסת הנאשמים.

בהעדר התנגדות מאת המאשימה, הודעתו של העד במטרה מיום 07.05.15 הוגשה לתיק בית המשפט מבלי צורך לזמנו לחקירה נגדית.

מטעם המאשימה הוגשו סיכומי תגובה לסיכומי ההגנה וכן, השלמת טיעונים בהקשר של הודעתו של העד אחמד זועבי. כך, גם מטעם הנאשמים הוגשה השלמת טיעונים באותו נושא.

דין והכרעה

13. עד התביעה, **עבד בן פאיז זועבי**, (עד תביעה מס/ 1) הוא היחיד שצפה בהתרחשות מראשיתה. מפי העד נמסר, כי הוא ישב במרפסת ביתו המשקיפה אל עבר הכיכר; או אז, הבחין ברכב שעשה שלושה סיבובים. מיד לאחר מכן, נסע לאחור מספר מטרים ואז אירע הפיצוץ (עמ' 10 שורות 15 - 16). לאחר שרוענן זכרונו, מסר, כי אחד מנוסעי הרכב יצא מהרכב וברח (עמ' 13, שורות 30-31), וכי לא היה רכב אחר במקום בזמן הפיצוץ (עמ' 14, שורה 29). בתשובה לשאלה, לפיה, הייתכן מצב לפיו תולדה להלם בו היה שרוי לא היה יכול להבחין ברימון שנזרק על הרכב (כפי טענת הנאשמים) השיב בציינו, כי לא היה אף אחד על הכביש, לא מכוניות ולא כלום (עמ' 15 לפרוטוקול, שורות 20-21).

14. כאמור, הנהג, מר **מוחמד כריים** הוא זה שיצא את הרכב ונטשו. העד מוחמד הנ"ל נחקר במטרה יותר מפעם אחת ומסר את גרסתו. מאחר ובמהלך חקירתו בבית המשפט הוכרז כעד עוין, הוגשו

הודעותיו במשטרה (ארבע במספר) לתיק בית המשפט תוך שהמאשימה מבקשת להעדיף על פני עדותו כאן.

למען הסדר הטוב, אפרט להלן את תוכן הודעותיו של העד מוחמד במשטרה אחר כך אתייחס לעדותו בפני ולגרסתו החדשה שצצה ובלטה במהלך הדיונים כאן. בהמשך, אדון בשאלה אם יש מקום להעדיף את אמרת החוץ של העד על פני עדותו בבית המשפט; זאת מכוח על הוראות סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א - 1971 (להלן: "פקודת הראיות").

הודעות העד מוחמד במשטרה

15. א. העד מוחמד נחקר במשטרה. כאמור, הודעתו הראשונה מיום 07.05.15, הוגשה וסומנה ת/44. עדות זו נגבתה על ידי החוקר זוהיר מרשי, אשר אישר בעדותו בפניי, כי הוא גבה את הודעתו של העד, הוא חקר אותו בערבית ותירגם את תוכן אמירותיו לעברית. לפי עדותו של החוקר, הודעתו של העד נמסרה מרצונו הטוב והחופשי (ראה עדותו של החוקר זוהיר בפניי מיום 13.03.16 עמ' 105-106).

החוקר ציין גם, כי העד היה מפוחד בהתחלה וסירב לחתום. הוא הסביר לו את זכויותיו וחקר אותו בערבית תוך שהוא מתרגם את דבריו לשפה העברית.

במסגרת הודעתו זו מסר העד, כי סמוך לשעה 10:30 בלילה, פנה אליו הנאשם 1 וביקש ממנו להסיעו יחד עם נאשם 2. במהלך הנסיעה, נאשם 1 הדריך אותו לאן לנסוע עד שהגיעו לכפר טיבה, שם ביקש ממנו הנאשם 1 לעצור את הרכב. אז, חבש הנאשם 1 על ראשו כובע, דבר שעורר את חשדו של מוחמד (עמ' 24 ו- 25 לת/44). בתגובה לכך, יצא מוחמד מהרכב ונטשו על מנת לברוח ואז שמע פיצוץ (שורות 28-29).

עוד מסר מוחמד באותה הודעה, כי ראה את עלי מחזיק משהו בצבע שחור ביד הנראה כמו פצצה או רימון רסס (ת/44 שורה 38-40).

לטענתו, ביקשו ממנו לנהוג ברכב מאחר ואין למי מהנאשמים רישיון נהיגה. במהלך הנסיעה, הנאשם 1 הדריכו וכיוון אותו לאן לנסוע. בתשובה לשאלה אשר הופנתה אליו, ציין העד, כי, במסלול נסיעתם הם עברו דרך דבוריה. אולם, לא עצרו שם. לדבריו, הוא שמע את הנאשמים מדברים על חתונה (שם, ת/44, שורות 58-60).

ב. הודעתו השנייה של העד מיום 10.05.15, הוגשה וסומנה ת/45. הודעה זו נגבתה על ידי

החוקר גבי דולב. הודעה זו תורגמה לערבית על ידי סעיד בדר (שם, שורה 1) ואף תועדה חזותית (ת/45א). בעדותו של החוקר גבי בפניי, הלה מסר, כי ההודעה נגבתה באופן חופשי ומרצון (עמ' 108 לפרוטוקול הדיון).

במסגרת אותה הודעה, מסר העד, כי הוא נתבקש לנהוג ברכב בו נסעו שני הנאשמים ו"לעשות סיבוב". הוא נהג ברכב כאשר הנאשם 1 הדריך אותו. על פי גרסתו, הם יצאו מנצרת בסביבות השעה 22:00, עברו דרך דבוריה ובשלב מסוים הגיע לטייבה; שם, הוא הרגיש שמהו עומד לקרות, פחד וברח מהרכב ואז אירע הפיצוץ. לדבריו, הוא לא הבחין בהתרחשויות שבאו לאחר מכן, זאת מאחר והוא ברח מהמקום. בהיותו על הכביש לאחר שהתרחק קמעה מזירת האירוע, אספו אותו אנשים מהכפר והסגירו אותו למשטרה. (להדגיש, כי העד לא מסר במעמד זה, כי אנשים שעצרו אותו לקחו אותו לסיבוב או כי נתנו לו סטירות או שהותקף על ידי מי מהם).

בתשובה לשאלה באשר לתוכן דבריו כפי שבאו לידי ביטוי בהודעתו הראשונה בנוגע לפצצה אותה החזיק הנאשם 1 בידו, מסר העד כך: **"לא אמרתי שהיה לו פצצה אמרתי שהיה לו משהו ביד לא יודע מה, זה דומה למצית"**. (ת/45, שורה 124). בהמשך, מסר העד, כי אינו יודע להגיד מה החזיק הנאשם 1 ביד, והסביר שהמדובר בחפץ מלבני קטן הדומה למצית. עוד מסר, כי הוא לא ידע כלום אודות הנסיעה וכי רק ביקשו ממנו לנהוג ברכב.

ג. שוב, בתאריך 11.05.15 נחקר העד מוחמד על ידי החוקר אריה שצברג (ת/46). העדות תורגמה לערבית ולהיפך על ידי החוקר עופר אליהו ואף תועדה חזותית (ת/46א). החוקר אריה שצברג העיד בפניי ומסר, כי עדותו של העד נמסרה מרצונו הטוב והחופשי לאחר שהוסברו לו זכויותיו (ראה פרוטוקול הדיון, עמ' 107 שורות 4-3).

מחמד חזר בהודעתו זו ואישר את אשר מסר בשלב מוקדם יותר בחקירתו בצינו, כי נהג ברכב לבקשת הנאשמים כאשר נאשם 1 הוא זה אשר הדריך אותו לאן לנסוע. עוד אישר, כי הם עברו דרך דבוריה ולא עצרו שם; הם המשיכו ישירות לטייבה, שם הוא נתבקש לעצור. לשאלה שהופנתה לעד על ידי החוקר וזה נוסחה: **"אתה נבהלת כשראית את עלי חובש את הכובש (כך במקור) ומשחק עם הדבר שציירת? השיב כך: "כן ואז ירדתי מהאוטו"**. (ת/46, שורות 127 - 128). עוד נמסר מפיו, כי הנאשמים והוא לא פגשו אף אחד בטייבה, לא לפני הפיצוץ וגם לא אחרי שירד מהרכב. לדבריו, הוא לא ראה אף אחד (ת/46, שורה 156).

ד. ביום 13.05.15 נחקר העד בפעם הרביעית. הודעתו נגבתה על ידי החוקר גבי דולב וזו הוגשה לתיק בית המשפט יחד עם התיעוד החזותי (מוצגים ת/47 ו- ת/47א). עדות זו תורגמה לערבית על ידי עופר אליהו. כעולה מעדותו של החוקר דולב בפניי, העד מסר את גרסתו באופן חופשי ומרצון ולאחר שהוסברו לו זכויותיו.

העד ענה לתשובות אשר הופנו אליו על ידי החוקר כאשר נותר הוא דבק בגרסתו באשר לשרשרת ההתרחשויות של האירוע. העד חזר ומסר, כי לנאשם 1 היה כובע על הראש (ת/47, שורה 9) בצבע שחור (שם, שורה 11). עוד מסר, כי הוא הבחין בכך רק כאשר הגיעו לכפר טייבה ולא לפני כן (שם, שורה 21) וכי הוא לא ראה פצצה, אם כי משהו דומה רמזית (שם, שורה 23). במסגרת הודעתו זו, שלל העד את הטענה לפיה, הוא והנאשמים התבלבלו בדרך והגיעו לכפר טייבה בטעות בציינו, כי הנאשם 1 הכווין אותו עד למקום האירוע מושא כתב אשום זה (שם, שורות 79 עד 82).

במסגרת חקירה זו, נשאל העד בקשר למצב חלונות הרכב בזמן התרחשות האירוע כאשר לידו, החלון שלידו היה סגור ולא ידע לתאר את מצבו של החלון בסמוך למקום מושבו של נאשם 1, שישב כאמור לצד הנהג (שם, שורה 59).

ה. לצד הודעתי אלו, קיים גם דו"ח ביצוע עימות אשר נערך ביום 13.05.15 בין העד מוחמד לבין נאשם 2. הדו"ח הוגש לתיק בית המשפט באמצעות עורכו, החוקר גבי דולב, וזה סומן ת/9. במהלך העימות, ניכר, כי מוחמד חזר על גרסתו לפיה, הם לא עצרו בדבוריה, וכי רק עברו שם. עוד נמסר מפיו, כי ראה את הנאשם 1 שם כובע על ראשו, וכי היה לו משהו ביד כמו מצית (ת/9, שורות 14-16). מוחמד טען, כי יצא את הרכב מעט לפני הפיצוץ שעה שנאשם 2 טען, בניגוד לגרסת מוחמד עצמו, כי מוחמד היה ברגע הפיצוץ בתוך הרכב.

עדות מוחמד בבית המשפט

16. העד נקרא למתן עדות מטעם המאשימה; העד עלה על דוכן העדים ולטענתו, לא זכר כלום מהאירוע וכך נמסר מפיו: **"אני לא זוכר. אני רוצה להבין מה אתה רוצה בדיוק. נכנסנו לאזור הזה בטעות, ירדתי על מנת להשתין, שמעתי קול כמו של פיצוץ, משהו התפוצץ, זה מה שקרה וברחתי"** (עמ' 83, שורה 2-3).

בקשר לאירוע החתונה בדבוריה, בפניי טען (להבדיל ממה שטען בחקירותיו במשטרה), כי הוא והנאשמים אכן השתתפו בחתונה, שם היו פרק זמן שנע בין 20 דקות לבין חצי שעה (עמ' 84, שורה 6). לאחר מכן, הם נסעו מהמקום בכוונה לחזור לנצרת. אולם, טעו בדרך (שם, שורה 8). כן, בשלב מסוים, העד ירד מהרכב על מנת להשתין ואז שמע פיצוץ וברח מהמקום (שם, שורה 10).

המאשימה ביקשה לרענן את זיכרונו של העד ולעמתו עם דברים שנמסרו מפיו בהודעותיו במשטרה. אולם, העד לא זכר את תוכן הודעותיו בציינו, כי הוא לא יודע מה רשם החוקר, וכי ביקשו ממנו לחתום והוא חתם מבלי לדעת על מה הוא חתם. הוא הוסיף וטען: **"ארבעה חוקרים היו דופקים על השולחן וצועקים עליי ונוטלים תרופות בפניי ואז ביקשו ממני להודות בדברים שלא עשיתי"** (עמ' 84, שורות 28-31).

בשלב זה, ביקשה המאשימה להכריז על העד כעד עוין ובית המשפט נעתר לביקשה. בסוף עדותו, הגישה המאשימה את הודעותיו של העד במשטרה וביקשה להעדיף על פני עדותו כאן בבית המשפט.

במהלך חקירתו על ידי המאשימה, טען העד, כי במשטרה מסר את האמת אבל שכח את אשר סיפר שם. עוד טען, כי הוא סיפר את האמת. אולם, הוא לא יודע מה החוקר רשם (עמ' 87, שורה 10). העד התכחש גם לדברים אותם מסר בעימות בינו לבין נאשם 2 ולטענתו, יכול להיות שמסר גרסה אחרת בשל פחדו מהשוטרים שכן, הם דיברו אליו בצעקות ודפקו על השולחן (עמ' 89 שורה 7).

העד המשיך לאורך עדותו ואמר, כי הוא שכח פרטים וכי הרבה דברים אינם זכורים לו. כל אימת שהוא עומת עם דברים אותם מסר בהודעותיו הקודמות במשטרה, הוא טען שאינו יודע ואינו זוכר. שוב, לדבריו, הוא והנאשמים, טעו בדרך ובשלב מסוים ירד מהרכב כדי להשתין ואת זאת הוא אמר לכולם, קרי - לכל מי שהיה אתו ברכב (עמ' 89, שורה 28). עת נשאל מדוע גרסה זו נמסרה מפיו לראשונה רק עתה, כאשר מקודם (וביותר מהזדמנות אחת) הוא מסר גרסה אחרת לגמרי, הוא ציין, כי שכח לציין זאת (עמ' 90, שורות 3-5).

לאורך עדותו אשר התאפיינה בזיכרון לקוי באשר להרבה חוליות בשרשרת האירועים, העד אישר, כי עת היו בתוך הכפר טייבה, לא הבחין באף אחד ואף אחד לא פנה אליהם (עמ' 93, שורה 10).

בחקירתו הנגדית, טען העד, כי הבחורים שאספו אותו והסגירו אותו למשטרה הרביצו לו. עת נשאל מדוע לא אמר זאת במשטרה, ענה, כי פחד וכי לא עלה בדעתו לציין זאת. לדבריו, הוא היה שרוי בהיסטריה ולא ידע מה לספר (עמ' 98, שורה 6).

סעיף 10א לפקודת הראיות

17. מה בין הודעותיו של העד במשטרה (על מכלול גרסאותיו התואמות אחת לרעותה), לבין גרסתו של אותו עד בפניי, עת עלה על דוכן העדים ומסר גרסה שונה לחלוטין?

בהקשר זה, אפנה להוראות סעיף 10א לפקודת הראיות שכותרתו, "אמרת עד מחוץ לבית המשפט". לשון הסעיף מורה כדלקמן:

10א (א) אמרה בכתב שנתן עד מחוץ לבית המשפט תהיה קבילה כראיה בהליך פלילי אם נתקיימו אלה:

(1) מתן האמרה הוכח במשפט;

(2) נותן האמרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחקרו;

(3) העדות שונה, לדעת בית המשפט, מן האמרה בפרט מהותי, או העד מכחיש את תוכן האמרה או טוען כי אינו זוכר את תכנה.

(ב) בית-המשפט רשאי לקבל אמרה כאמור בסעיף קטן (א) אף אם נותן האמרה איננו עד, בין משום שהוא מסרב להעיד או אינו מסוגל להעיד, ובין שלא ניתן להביאו לבית-המשפט משום שאינו בחיים או לא ניתן למצאו, ובלבד שבית-המשפט שוכנע שמנסיבות הענין עולה, כי אמצעי פסול שימש להניא או למנוע את נותן האמרה מלתת את העדות.

(ג) בית המשפט רשאי לסמוך ממצאיו על אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה, או על חלקה, והוא רשאי להעדיף את האמרה על עדותו של העד, והכל אם ראה לעשות כן לנוכח נסיבות הענין, לרבות נסיבות מתן האמרה, הראיות שהובאו במשפט, התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלך המשפט, והטעמים יירשמו.

(ד) לא יורשע אדם על סמך אמרה שנתקבלה לפי סעיף זה אלא אם יש בחומר הראיות דבר לחיזוקה.

18. במקרה דנן, מתן האמרה הוכח, נותן האמרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחקרו, וכן עדותו של נותן האמרה שונה מן האמרה בפרט מהותי והוא אף מכחיש את תוכנה וטוען שאינו זוכר את תוכנה. ברי, כי בנסיבות אלה, נתקיימו התנאים המנויים בסעיף 10א(א) לפקודת הראיות ונסללה הדרך להגשת אמרות החוץ כראיות קבילות במשפט.

19. השלב הבא הוא לבחון, אם יש מקום להעדיף את אמרותיו של העד במשטרה על פני עדותו בבית המשפט. בהקשר זה, מורה לנו סעיף 10א(ג) לפקודת הראיות, כי על בית המשפט לרשום את טעמיו לכך, ככל שהוא מחליט לעשות כן. בין יתר השיקולים אותם יבחן בית המשפט בבואו לעשות שימוש בסעיף זה, ראה את אלה המנויים בסעיף קטן ג' לעיל.

במסגרת ע"פ 557/06 סאמר עלאק נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 11.04.07), נפסק כך:

"כאשר ניצב בית-המשפט בפני הכרעה בדבר משקלה של אמרת-חוץ - לשבט או לחסד - רשאי הוא לעשות שימוש בשיקולים הנקובים בסעיף, ובין היתר, הוא רשאי לשקול את האמרה אל מול הראיות האחרות שהובאו במשפט. ואולם - ואת זאת יש להדגיש - רשימת השיקולים המופיעה בסעיף אינה רשימה ממצה (ע"פ

949/80 שוהמי נ' מדינת ישראל, פ"ד לה (4) 62, 70; י' קדמי
"על הראיות" חלק ראשון (תשנ"ט-1999) בעמ' 297, להלן:
קדמי), והשיקולים הנקובים בה אינם הכרחיים או מצטברים (פרשת
אבוטבול הנ"ל, בעמ' 529)..... "

ראה גם במסגרת ע"פ 9338/08 מוחמד אלעוקה נ' מדינת ישראל (29.06.10) (אליו הפנתה המאשימה
בסיכומיה), שם נפסק כך:

"מכוח הוראת סעיף 10א(ג) לפקודת הראיות, רשאי בית-
המשפט להעדיף את הגרסה שמסר העד באמרות חוץ על פני עדותו
בבית-המשפט, ובלבד שיפרט את הטעמים שעמדו ביסוד החלטתו.
עוד מונה הסעיף טעמים אפשריים בגינם עשוי בית-המשפט לבכר
את הגרסה שמסר העד בגדרי אמרות החוץ על פני גרסתו בעדותו.
עם טעמים אלה נמנים נסיבות מתן האמרה; הראיות שהובאו
במשפט; התנהגות העד במשפט ואותות האמת שנתגלו במהלכו.
עם זאת, כפי שהודגש בפסיקה אין מדובר ברשימה סגורה ואף לא
בדרישות מצטברות (ע"פ 803/80 אבוטבול נ' מדינת ישראל, פ"ד
לו(2) 523, 529 (1981); ע"פ 949/80 שוהמי נ' מדינת ישראל,
פ"ד לה(4) 62, 70 (1981)). כן הכירה הפסיקה בשיקולים
נוספים ולהם משנה חשיבות בבחינת השאלה אם לאמץ את גרסת
העד באמרות החוץ. עם אלה נמנים, בין היתר, הטעם שסיפק העד
לשינוי הגרסה בעדותו, והאופן בו משתלבת כל אחת מהגרסאות
שמסר העד - באמרת החוץ ובעדות - במכלול הראיות שהונחו לפני
בית-המשפט (ע"פ 476/84 דבס נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(4) 533,
546 (1985))."

20. בחינת השיקולים המפורטים לעיל מובילה למסקנה, כי יש להעדיף את אמרותיו של העד במשטרה
על פני עדותו בפניי; להלן אנמק את דבריי.

הן נסיבות מתן האמרה, הראיות שהובאו במשפט, והן התנהגות העד והתפתחות גרסתו לצד אותות
האמת שנתגלו במהלך המשפט כולם מובילים לאותה מסקנה. הוכח בפניי, כי אמרותיו של העד
מוחמד במשטרה - נמסרו מרצונו הטוב והחופשי ובנדון זה העידו בפניי גובי ההודעות ומצאתי להאמין
לעדויותיהם בדבר נסיבות גבית ההודעה. העד מסר ארבע הודעות במשטרה במועדים שונים ובכולן
מסר את אותה גרסה המשתלבת היטב עם זו שבאה אחריה; זאת מלבד ההיגיון הפנימי והדבק
הדברים הקיים בין ההודעות השונות. בכל אותן ההודעות לא מסר, כי השוטרים או מי מטעמם נהגו/
נגדו באלימות ו/או בכפייה וניכר כי כל אשר נמסר, זה נמסר מרצון ובאופן חופשי. כמו כן, חקירותיו של
העד תועדו והתיעוד הוגש לתיק בית המשפט. צפייה בתיעוד (מוצג ת/45א, ת/46א ות/47א'), מחזקת

את המסקנה, כי הודעותיו נגבו באופן חופשי ומרצון באווירה נינוחה ללא צעקות ואיומים. הודעות העד תורגמו לשפה הערבית ולא נבעו מתוך פחד ו/או בהלה ו/או לחץ ו/או מצוקה אלא מתוך מעין פנימי, רצוני, צלול ועצמאי.

התרשמתי גם ממהימנותם של החוקרים, גובי ההודעות, אשר העידו בפני בדבר נסיבות גביית ההודעות. החוקרים העידו, כי הסבירו לכל אחד מהנאשמים את זכויותיו והזהירוהו מפני הפללה עצמית. כן, העדות תורגמה על ידי גורם נוסף שנכח במהלך אותה חקירה.

מוחמד לא ידע להסביר את התפנית בגרסתו. העד לא ידע לספק הסבר מניח את הדעת באשר לקיומה של גרסה חדשה שעומדת בסתירה לתוכן דבריו שנמסרו בשלב מוקדם יותר מרצונו הטוב והחופשי. הטענה, כי שכח ו/או כי אינו זוכר אינה מקובלת עליי, אינה מהימנה ואין בה די כדי להביא לאיין כל אשר נמסר מפיו במשטרה, מיד לאחר קרות האירוע. התנהגותו של העד על דוכן העדים, העיונות אותה גילה כלפי המאשימה, השכחה הסלקטיבית אודות פרטים מסויימים וההתעלמות מכל אשר נמסר מפיו בהודעותיו הקודמות, לצד הגרסה החדשה אותה העלה מבלי לספק ביסוס כלשהו לאותה גרסה ומבלי להסביר את השינוי בגרסה; כל אלה יחד, הותירו רושם שלילי וניכר (באופן בולט) כי ענין לנו בעד שכל מטרתו לסייע לנאשמים. כאן המקום לציין, כי העד ניסה להתאים את גרסתו המאולצת-החדשה-העדכנית לקו ההגנה בו ניסו הנאשמים לפסוע, תוך שהוא נוטש את גרסתו המקורית, כפי שבאה לידי ביטוי במשטרה. אולם, בעשותו כן, בעמדו על דוכן העדים, די היה להתבונן בעד עצמו על מנת להסיק, כי גרסתו החדשה הינה דלה, דהויה, בדויה ושורשיה משכשכים במעין עכור שכל מטרתו לסייע בידי הנאשמים ולחלצם מהמבוי הראיתי הסתום אליו נקלעו.

הודעותיו של העד במשטרה אף משתלבות עם יתר הראיות שהובאו במשפט (כפי שיוסבר בהמשך); זאת להבדיל מגרסתו החדשה שהועלתה במהלך המשפט, לה לא נמצא כל תימוכין.

לזאת יש להוסיף, את דו"ח העימות, מוצג ת/9. העימות בוצע ביום 13.05.15, בין מוחמד לבין נאשם 2. מדו"ח העימות ניכר, כי מוחמד עמד איתן מאחורי גרסתו, כפי שזו נמסרה בהודעותיו במשטרה אף כאשר עומת עם נאשם 2. שם, הוא חזר על טענתו ואשר לפיה, הוא ברח מהרכב מאחר והרגיש, כי עומד להתרחש דבר וזאת לאחר שהבחין בנאשם 1 שם כובע על הראש (ת/9 שורות 10-14).

כל אלה יחד, מובילים לקראת מסקנה, לפיה - יש להעדיף את גרסתו הראשונה של העד כפי שזו נמסרה בארבע הזדמנויות במשטרה על פני עדותו בבית המשפט.

טענותיהם של ב"כ הנאשמים בהקשר זה ודרישתם להעדיף את עדותו של העד בפני פני הודעותיו במשטרה, אינן מקובלות עליי. ב"כ הנאשמים ביקשו לראות בעובדה, כי בחלק מהחקירות מוחמד אינו חתום, ובחלק כתוב שאינו יודע קרוא וכתוב, כי יש בכך כדי לחזק את הטענה, כי הוא ידע על מה הוא

חתם ולחצו עליו לאשר את אשר נרשם ומכאן, אין מקום לקבל את הודעותיו במשטרה. שוב, טענות אלה אינן מקובלות עליו; זאת נוכח כל המובא לעיל ולאחר שממכלול הראיות (ובעיקר מאותות האמת שצצו מתוך דברי העדים) התרשמתי, כי דברי העד במשטרה שיקפו נכונה את דבריו הוא עצמו ונבעו ממקור רצוני ועצמאי ללא כל לחץ ו/או הטיה מצד מי מגורמי או חוקרי המשטרה.

21. כדרישת פקודת הראיות, על מנת להרשיע בהתבסס על אמרת חוץ של עד, יש למצוא בחומר הראיות דבר לחיזוקה. ומהו מהות החיזוק הנדרש? בע"פ 949/80 **דוד שוהמי נגד מדינת ישראל**, פ"ד לה(4), 62, עמ' 72, נאמר כך:

"החיזוק הוא אפוא בגדר תוספת משקל לאמינות, כעין תמיכה, הנדרשת ... אולם, אין זה תנאי, כי תהיה זהות או חפיפה מבחינת התוכן בין חלק כלשהו בתוך האמרה לבין ראית החיזוק, היינו, כי ראית החיזוקתתייחס לאחד מן הפרטים הקונקרטיים שנכללו באמרה. החיזוק בא להסיר חשש מפני מתן אמון באמרה, והוא יכול על-כן ללבוש צורת חיזוק לתיזה, המועלית באמרה, כגון חיזוק להאשמה בביצוע עבירה, האשמה המועלית נגד פלוני הנאשם"

על קצה המזלג אציין בשלב זה, כי המארג הראייתי-עובדתי שעוטף ומקיף את ההתרחשות עצמה, תומך כולו באמרות של העד במשטרה ומהווה ראיות לחיזוק הנדרש; כפי שיפורט בהמשך.

עדויות עדי הראיה בזמן התפוצצות ו/או אלה שנכחו בזירת האירוע מיד לאחר מכן

22. כפי שפתחתי וצינתי, מספר עדי ראיה העידו בפניי. **עבד בן פאיז זועבי** ישב במרפסת ביתו וצפה בהתרחשויות מראשיתן; להלן הנקודות העיקריות בעדותו:

- א. הבחין ברכב עת עשה שלושה סיבובים בכיכר, נעצר, נסע לאחור מספר מטרים ואז התפוצץ;
- ב. היה אדם אחד שיצא מהרכב וברח;
- ג. לא היה רכב אחר במקום האירוע בזמן הפיצוץ וגם לא היה אף אדם, מלבד נוסעי הרכב, על הכביש (עמ' 15 לפרו');;
- ד. לאחר רענון זכרונו מסר, כי אחד מהשניים שהיו ברכב, ביקש שיזיזו את הרכב מהכיכר, עוד נמסר מפיו, כי אחד מהם (זה שלא נפצע ביד) ניסה להוריד את מספר הרכב;
- ה. ראה כפפות על הכביש בצבע שחור.

בסיכומי טענותיו, הפנה ב"כ הנאשמים לשתי הודעותיו של עד זה, כפי שאלו נמסרו במשטרה. אולם,

הודעות אלו לא הוגשו כמוצגים בתיק ומכאן, אין כל מקום להתייחס לתוכן. אף וכפי שהדבר עלה ממהלך חקירת העד ומהשאלות שהופנו אליו, אם נניח לרגע קט כי הודעות אלו אכן הוגשו, הרי, שאין בכך כדי לסייע בידי ההגנה וזאת מאחר ואין שוני מהותי בין דברי העד בפניי לבין תוכן ההודעות הנ"ל, במשטרה.

העד מסר עדות הנשמעת כנה ואמיתית ותיאר את אשר חווה בחושיו אותו יום.

23. העד **עבד בן אחמד זועבי**, שמע שני פיצוצים ויצא החוצה על מנת לבדוק את פשר הענין. מפי העד נמסר, כי ראה את הנאשם 2 מפרק את מספר הרכב מקדימה. הוא לא ידע לתאר בפרוטרוט את אשר התרחש. אולם, לאחר שרוענן זכרוננו ציין, שנאשם 2 ניסה להוריד את לוחית הרישוי בידיים ויכול להיות שאת זאת הוא ניסה לעשות על-ידי בעיטה. עוד מסר העד, כי הוא לא סבור שבזירת האירוע היה עוד רכב מסוג שברולט בורדו.

יש לציין, כי גם בקשר לעד זה הפנה ב"כ הנאשמים להודעתו במשטרה שעה שזו לא הוגשה כמוצג לתיק. גם עדותו של עד זה בפניי, נמצאה אמינה ומהימנה. יתרה מזו, ובבחינת למעלה מן הצורך, אף לאחר שב"כ הנאשם הפנה להודעתו של העד במשטרה (כפי שהדבר בא לידי ביטוי בפרוטוקול הדיון) לא מצאתי מקום להטיל דופי בעדותו האמינה של העד בפניי.

24. עד תביעה נוסף הוא, העד **איהב זועבי**. מפיו נמסר, כי הגיע לזירה ואז נמסר לו שהיה פיצוץ והחבר של הנאשם 2 נפצע ביד. ב"כ המאשימה ביקשה לרענן את זכרוננו של העד והוא נשאל אם הנאשם 2 אמר לו בקול נמוך, כי היה רימון באוטו וזה התפוצץ. במענה לכך השיב, כי אם הוא אמר זאת במשטרה אזי, זה נכון. עוד מסר העד, כי הוא שאל את הנאשם 2 מי שלח אותם למקום וזה האחרון אמר שלא יכול להגיד כי יהרגו אותו. (ראה עמוד 33 לפרוטוקול וכן, עמ' 34 שם מיום 15/11/11). להדגיש, העד אישר כי כל מה שאמר במשטרה זה נכון ואישר שהוא חתום על ההודעה. עוד אישר, כי הוא קרא את ההודעה וכי תוכנה נכון.

יש לציין, כי העד נחקר רק בחקירה ראשית כאשר בא כוח הנאשמים לא חקרו אותו בחקירה נגדית.

25. העד **האני זועבי**, שמע את הפיצוץ ויצא לבדוק את אשר אירע. לטענתו, הוא התקשר למשטרה ודיווח על המקרה. לציין, כי העד צילם את לוחית הרישוי של הרכב מאחר והבחין שזו נופלת ושמע אחד מהמעורבים כמי שמבקש לפרק את הלוחית עם המספר.

ב"כ הנאשמים ניסה, אף בקשר לעד זה, להסתמך על הודעתו במשטרה שעה שזו לא הוגשה כמוצג.

אמנם עד זה מסר תחילה, כי נתבקש הוא על ידי שוטר לצלם את הרכב ובשלב לאחר מכן ציין, כי יכול להיות שהוא לא נתבקש לעשות זאת וכי את זאת עשה על דעת עצמו לאחר שקלט שנאשם 2 ניסה לפרק את לוחית הרישוי. דבריו של עד זה היו אמינים עליי והסתירות שנתגלו בדבריו אינן מהותיות ואין

סודקות את תוכן עדותו.

26. עד התביעה **מג'ד זועבי**, עד זה ישב בקיוסק שליד הכיכר בו אירע הפיצוץ והגיע למקום לאחר ששמע את הפיצוץ. בהגיעו לזירת ההתרחשות, הוא הבחין בנאשם 1 מסתובב כשידו חבולה ומבקש עזרה. כן, הוא ראה את הנאשם 2 כשהוא בועט במספר הרישוי של הרכב. הוא התקשר למשטרה לדווח על המקרה.

בחקירתו הנגדית, עומת העד עם הטענה לפיה, הוא מסר בשיחתו למוקד 100, שהוא חושב שרימון רסס נזרק לתוך הרכב. העד הבהיר בחקירתו, כי הוא אמר "חושב" (עמ' 53, שורה 17). העד נימק את תשובתו בצינו, כי לפי דעתו ולפי הממצאים שהיו בשטח הוא נטה לחשוב שרימון נזרק לתוך הרכב. יש לציין, כי העד לא נכח בזמן הפיצוץ כי אם הגיע לאחר המקרה. כאן המקום לציין, כי יש להבדיל בין עדות סברה לבין עדות באשר לדברים ואירועים שהעד קלט בחושיו הוא. מכאן, מאחר ואין ענין לנו בעד מומחה אין מקום ליחס משקל לדברי העד בנוגע לסברתו שמדובר ברימון רסס שנזרק על הרכב. יחד עם זאת, התרשמתי, כי תיאורי העד בנוגע לעובדה שהנאשם 2 ניסה לפרק את לוחית הרישוי ובאשר למה שענינו ראו, הינם תיאורים נכונים ומדויקים.

27. **העד אחמד זועבי** התכחש בעדותו בפניי לכל אשר נטען על ידו בהודעתו במשטרה וטען שאינו זוכר כלום וכי הוא חולה. העד לא רצה תחילה להגיע לבית המשפט למסור עדות. לבקשת המאשימה, העד הוכרז כעד עוין והודעתו במשטרה הוגשה וזו סומנה ת/39. בהודעתו במשטרה, מסר, כי אחרי הפיצוץ יצא וראה שני אנשים ליד הרכב, אחד הסתובב עם יד פצועה וצעק לעזרה ואילו השני, התקרב לרכב וניסה לפרק את לוחית הרישוי.

הודעתו של אחמד זועבי במשטרה נגבתה על ידי השוטרי באסל עיאדאת, סייר בתחנת עפולה. עד זה העיד בפניי ביחס לנסיבות גביית הודעתו של העד. עדותו של השוטר היתה אמינה ומהימנה וניכר, כי הוא רשם את מה ששמע מפי העד, הוא הקריא את ההודעה לעד והלה חתם עליה. (עמ' 97 לפרוטוקול הדיון מיום 17/2/16).

כאמור לעיל, מתן האמרה הוכח במשפט, נותן האמרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחקור אותו. כן, העדות שונה מהאמרה שכן, העד התכחש להודעה וטען כי אינו זוכר את תוכנה; משכך, בהתקיים כל אלה, נסללה הדרך להגשת האמרה לתיק בית המשפט כראיה קבילה.

בנסיבות העניין, על רקע מכלול הראיות האופפות את אותה אמרה, נסיבות גבייתה והחיזוקים הרבים שקיימים ביחס אליה, אני אף מעדיף את האמרה של העד במשטרה על פני גרסתו בפניי; העד לא ידע להסביר את השינוי בגרסתו, העד התחמק ממתן עדות בכלל והוא הופיע לדיון רק לאחר מספר ניסיונות לזמנו ורק לאחר שהוצא נגדו צו הבאה (בדיון מיום 07.02.16); הוסף לכך, גרסתו של העד במשטרה משתלבת עם יתר העדויות והראיות שהונחו על שולחני, כפי המפורט לעיל. ברי, כי הודעתו של העד

במשטרה אינה עומדת לבדה כעץ בודד שהרוחות המדבריות מכות בו. נהפוך הוא, ענין לנו בעץ נושא פרי שנמצא בתוך פרדס עצים מאותו זן. עדותו של עד זה בפניי, הותירה רושם שלילי ובלתי מהימן וניכר, כי "השכחה" שאפיינה את דבריו בפניי מקורה ברצונו של העד לסייע למי מהנאשמים ו/או להתחמק ממתן עדות שיש בה כדי לתאר את ההתרחשויות כהווייתן לבל יאונה רע לנאשמים.

28. לעדויות המפורטות לעיל, מצטרפות גם התמונות אותם צילם חוקר מז"פ אשר דהן ואשר הוגשו לתיק בית המשפט וסומנו ת/26 (צילום מס' 7). מצילום זה נתן לראות בבירור את לוחית הרישוי חסרת הבורג מצד אחד. בהקשר זה, יש לציין, כי הפיצוץ אירע בתוך הרכב, בחלק הקדמי שליד הנהג, ולא עלתה כל טענה, כי הפיצוץ גרם, כביכול, לפירוקה החלקי של לוחית הרישוי.

29. מול מקבץ עדויות אמינות אלו, ניצבת טענתו הרעועה והדהויה של הנאשם 2. הנאשם הכחיש את מעשיו באשר לפירוק לוחית הרישוי. לטענתו, מרוב עצבים, הוא בעט ברכב בחלקיו השונים. טענה זו נסתרה מניה וביה נוכח כל העדויות כפי המפורט לעיל. עדי הראיה שנקלעו לזירת האירוע אינם מכירים את הנאשמים ואין להם כל עניין אישי באימוץ גרסת התביעה מושא התיק כאן. הם מסרו את גרסתם בזמן אמת ומצאתי להאמין להם; זאת לעומת גרסתו של הנאשם 2 שאינה מהימנה ואינה מקובלת עלי ואינה נתמכת ולו בראיה אמינה אחת. נהפוך הוא, גרסת הנאשם 2 אינה דרה תחת קורת הגג של ההיגיון והשכל-הישר ועומדת לבדה כענן חסר תוכן, בודד ותועה בשמיים הקיצית של הראיות.

התנהגותו המפלילה של נאשם 2

30. המצע העובדתי כפי שזה הוכח עד כה, מלמד, כי הנאשם 2 פעל לפירוק לוחית הרישוי של הרכב. התנהגותו זו של הנאשם 2, לצד דבריו של העד איהב זועבי (לעיל) בדבר האמירות אותן השמיע נאשם 2 באוזניו, יש בהם כדי ללמד על הפליליות הנעוצה בהתנהגותו של נאשם. על המשקל שניתן לייחס להתנהגות מעין זו, נקבע על ידי בית המשפט העליון:

"מקובלת וידועה היא ההלכה, כי יש שהתנהגות מפלילה של נאשם, שאין לה הסבר אמין ומניח את הדעת, די בה כראיה נסיבתית, ועל אחת כמה וכמה כשאליה מצטרפות ראיות אחרות, ולו גם משניות, כדי להוות בסיס להרשעה בפלילים" (ע"פ 210/81 **עקביוב נ' מדינת ישראל**, פ"ד לו(3) 393, 400 (1982)).

על הלכה זו, חזר בית המשפט העליון בע"פ 10221/06 **פיראס ג'ורן נ' מדינת ישראל**, תק-על 2008 (1), 364.

התנהגותו של הנאשם 2 שאינה מתיישבת עם התנהלות של אדם שהוא חף מפשע, היא התנהגות

מפלילה, אשר מהווה חיזוק (ואף סיוע; במיוחד לאור אמירותיו של הנאשם - כפי המפורט לעיל - שמגיעות עד לרמה של ראשית הודייה) לראיות התביעה. {ראה דיון בהמשך בהקשר זה של התנהגות מפלילה ביחס לשני הנאשמים יחד; צורת ודרך הגעתם למקום האירוע, זמן ושעת האירוע, השילוב התמוה של גרסאות שונות ומשונות שבנויות זו על גבי זו כלבנות בגדלים שונים אם זה באשר לטענה שעניינה הגעתם המקרית, כביכול, למקום שאינו מוכר להם ואם זה בנוגע לזריקת רימון לעבר הרכב (ללא כל מניע וללא כל סיבה) על-ידי אדם כלשהו לאחר שתעו בדרך. הוסף לכך, התנהלותם בערב האירוע לצד ממצאים בזירה, עדויות ואף התבטאויות שונות שהם עצמם השמיעו}.

ממצאים מפלילים בזירת האירוע

31. לזירת האירוע הגיעו השוטרים כרמלה ורד והמתנדב טל זמיר. באמצעות העדה כרמלה ורד, הוגשו שני מוצגים; ת/19 דו"ח פעולה ו- ת/20 דו"ח זכ"ד.

במסגרת ת/19, פירטה כרמלה את הפעולות אשר עשתה במקום לאחר שהוזעקו לשם. היא קיבלה דיווח מאנשים ותייעדה זאת. במהלך חיפוש אשר ערכו אחר היד שנקטעה, עפ"י תשאול אנשים שהיו שם, ולאחר חיפוש נמצאו שתי כפפות לבנות וכובע צמר בצבע שחור.

מוצג ת/20, עניינו הבהרה והשלמת חקירה. ממנו עולה, כי השוטרים חיפשו מסביב לרכב חפצים מאחר ונמסר להם מאנשים שהיו שם, כי נזרקו לשם דברים ממי שישב בתוך הרכב.

עדה זו נחקרה בבית המשפט. להתרשמותי, העדה היתה אמינה ומהימנה והותירה רושם חיובי. היא הגיעה למקום, עשתה סריקות ורשמה דו"ח כנדרש.

ניסיונו של ב"כ הנאשמים להטיל דופי בעדותה של עדה זו לא צלח. לא צצו בדבריה סתירות שיורדות לשורש העניין. כאמור, העדה הותירה עליי רושם אמין ומהימן.

המתנדב טל זמיר, הגיע יחד עם השוטרת כרמלה ורד לזירת האירוע. באמצעותו עד זה הוגש דו"ח הפעולה ת/18. העד העלה על הכתב את השתלשלות האירוע החל מרגע הגעתו לזירה. לדידו, חלק מהתושבים שהיו במקום מסרו, כי זה שנפצע בידו ביקש עזרה ופינוי לבי"ח וכן, ביקש שישלקו את האוטו מהמקום. עוד, במסגרת אותו דו"ח נמסר, כי בסריקה שנעשתה בסביבת האירוע, נמצאו שתי כפפות בצבע לבן אחת מהן עם כתמי דם וכן כובע גרב שחור ועוד, על הכביש נמצאו שני מגני ידיים בצבע שחור.

העד חזר בעדותו בפניי על הדברים אותם מסר במסגרת דו"ח הפעולה.

32. המוצגים שנתפסו כאמור, הכפפות עם כתמי דם וכובע הגרב, הועברו לבדיקת מעבדה במטה הארצי, וממצאי חוות הדעת אותה ערכה המומחית אילת רשף הוגשו בהסכמה לתיק בית המשפט. חוות הדעת נשוא ממצאים אלה הוגשה וסומנה ת/33; ממנה עולה, כי על שני המוצגים האמורים התקבל פרופיל DNA התואם את הפרופיל הן של נאשם 1 והן של הנאשם 2 (ראה סעיפים 4.1 ו- 4.2 ביחס לחם-צוואר וסעיפים 5.1, 5.02, 6.1 ו- 6.2 ביחס לכפפות).

כאמור, חוות הדעת הוגשה בהסכמה לתיק בית המשפט. כנגד אותה חוות הדעת לא הוגשה חוות דעת נגדית והנאשמים לא ידוע לספק הסבר המניח את הדעת להימצאות פרטי לבוש אלה דווקא כשהם זרוקים בין השיחים ו/או על סיבת הימצאות ה-DNA שלהם על המוצגים (אשר נמצאו כאמור זרוקים בין השיחים) בסמוך לזירת האירוע. הסברי ההגנה בהקשר זה אינם מקובלים עליי. אף אם נניח לרגע קט, כי פרטי לבוש אלה שימשו, בשלב כלשהו, לניגוב הדם של הנאשם 1 ו/או כדי לטפל במאן דהוא, עדיין, גם אז, נבצר מבינתי מדוע נזרקו בין השיחים. כן, אין להתעלם ממהות פרטי הלבוש.

כאן המקום לציין, כי במסגרת ת/3, הכחיש הנאשם 1 כל קשר לכפפות ולחם-צוואר וטען, כי אלה לא היו לו (ת/3, שורה 92 עד 101). כך גם בעדותו בפניי, הוא הכחיש כל קשר לכפפות ולחם צוואר ולא ידע לספק הסבר המניח את הדעת להימצאות ד.נ.א. שלו עליהם (עמ' 119 לפרו', שורות 4-17). לצד הכחשתו הכללית, העלה השערה לפיה: **"בן אדם שנקטע לו כף יד יורד לו דם. מישהו שם כפפות וזורק את זה, יכול להיות שזה היה זרוק בכביש יכולת להיות שמישהו שם דם וזרק את זה"** (שם, שורות 16-17). הייתכן, כי הנאשם 1 טופל (ללא שזכר זאת) על ידי אדם כלשהו דווקא תוך שימוש בכפפות ו/או בחם-צוואר? אם כן, מדוע היה צריך לזורק פרטי לבוש אלה למקום כלשהו בין השיחים?!

כך גם נאשם 2; הנאשם שלל כל קשר לכפפות ולפריט של חם-צוואר. בעדותו במשטרה ובעדותו בפניי, הכחיש כל קשר לאלה. עת נתבקש הוא להסביר את ממצאי חוות הדעת בדבר הימצאות ד.נ.א. שלו על מוצגים אלה, טען הוא כך:

"אולי מצאתי אותם ברחוב נתתי לעלי כשהיה כולו דם, הזיע, כל הגוף שלו היה חם. אני לקחתי סמרטוט מהרצפה והתחלתי לנגב לו את הדם ואת הפנים. שטפתי לו גם פנים הוא היה מזיע. אני לא יודע מה זה היה, מצאתי ברחוב וניגבתי לעלי את הזיעה והדם שלו". (עמ' 127, שורות 13-29).

שוב, ענין לנו בתשובה בלתי הגיונית, בלתי סבירה, בלתי אמינה, ומאוחרת, בבחינת גרסה חדשה שהועלתה אך בשלב מאוחר של הדיון ללא כל תימוכין אף לא בעדויות של עדי הראיה, שכן, אף אחד

לא מס, כי ראה את הנאשם 2 עת ניגש לנאשם 1 והושיט לו עזרה. נהפוך הוא, הנאשם 2 היה מרוכז וטרוד בפירוק לוחית הרישוי של הרכב; עובדה זו, יש בה, במידה מסוימת, כדי לחזק דווקא את ראיות התביעה.

ועוד בהקשר זה, נוכח הפגיעה וקטיעת כף ידו של הנאשם 1, אילו אכן טופל, כנטען, תוך שימוש בפרטים שנמצאו בזירה מצופה היה למצוא "סמרטוט" ספוג ומלא בדם (הכוונה לכמות דם גדולה). הנה כי כן, אין ענין לנו בסמרטוט ואין לנו ענין בפריט לבוש שכולו ספוג בדם.

מקום הפיצוץ והפגיעה

33. מממצאי חוות דעתו של המומחה שגיא מצא, אשר הוגשה וסומנה ת/43, ניתן ללמוד, כי החבלות שנגרמו לנאשם 1 מצביעות על היותו מצוי בקרבה יתרה לפיצוץ מטען החבלה המאולתר ולא מן הנמנע, כי אחז אותו בעת הפיצוץ (סעיף 4.א. לחוות הדעת). בהמשך, סעיף 4.ב. לאותה חוות הדעת, צוין, כי ברכב אותו נזקי פגיעות הדף וריסוק בתא הנוסעים בעיקר באזור הימני קדמי של הרכב ובדלת ימין.

יוצא אפוא, כי הן מיקום הפגיעה בתוך הרכב והן מיקום הפגיעה בידו של נאשם 1, מובילים לקראת מסקנה הגיונית אחת, לפיה, הפיצוץ אירע בתוך הרכב, בצד הימני קדמי של אותו הרכב, כאשר, ככל הנראה, אותה עת החזיק הנאשם 1 את מטען החבלה.

שוב, לממצאי הנזק והחבלה שנגרמו, לא ניתן כל הסבר הגיוני אחר. גרסת הנאשמים בדבר זריקת מטען חבלה על ידי מאן דהוא מחוץ לרכב אינה הגיונית ואינה משתלבת עם מרקם הראיות הישירות והנסיבתיות והממצאים בשטח.

נאשם 2 שישב מאחורה, לא ידע להגיד ולא זכר אם החלון מצד נאשם 1 היה פתוח אם לאו. כך גם מוחמד כריים, הנהג, לא ידע לציין אם החלון מצד הנהג היה פתוח כאשר כן ידע להגיד בוודאות שהחלון מצד הנהג (הצד שלו) היה סגור.

עוד בהקשר זה, העד אשר דהן, חוקר משטרה, בעדותו בפניו בנוגע למוצגים אשר הוגשו באמצעותו, ובכללם לוח תצלומים של הרכב, (ת/26) נתבקש הוא להסביר אם החלון שליד הנהג היה פתוח או סגור. הלה בעדותו מסר, כי הוא לא נתבקש לבדוק סוגיה זו. לצד זאת, הוא הסביר, ".... **אילו היה חלון פתוח כמו שאמרת, אז הזכוכית היו בדלת עצמה, אך לא היו שם זכוכיות**" (עמ' 69 שורות 4-5).

כך גם בעדותו של המומחה שגיא מצא, ראש מעבדת חבלת צפון. עד זה הסביר, כי בחוות דעתו, לא נתבקש הוא לבדוק את סוגיית החלון שליד הנהג אם זה היה פתוח או סגור. בתוך כך, הסביר, מתוך ידע

אישי וניסיון, כי אילו החלון היה פתוח והתנפץ כתוצאה מהפיצוץ, היה מצופה למצוא את הזכוכית בתוך מעין קערה הנמצאת בחלק התחתון של הדלת (ראה עמ' 85 שורות 20-20).

עדויות של העד המומחה שגיא מצא - דחיית גרסת הנאשמים

34. מצאתי בעדותו של עד מומחה זה, כמה נקודות שיש בהן די כדי להדוף את גרסת הנאשמים.

במסגרת חוות דעתו, ציין המומחה, כי לא מצא אמצעי-הפעלה (שם, סעיף 3.ג.). לדידו, מאחר ולא נמצאה מערכת הפעלה, לא ניתן לשלול אפשרות של הפעלת המטען משלט רחוק (עדויות, עמ' 90, שורה 19). בהמשך עדויות, העיד המומחה כך: **"עפ"י ניסיוני במטען שחקרתי בזירה הזו, במידה והיה שימוש באיזושהי מערכת הפעלה של שלט רחוק, להערכתי וכמעט בוודאות הייתי מוצא או אותה או שרידים ממנה ברכב."** (עמ' 92, שורות 25-26).

בהמשך עדויות, בעמ' 97 שורות 13-17, השיב העד לשאלה אשר הופנתה אליו כך:

"היו לי אירועים של הדיפה של חומרי נפץ, היו לי אירועים גם וגם, הפציעה הספציפית הזאת מאפיינת יותר קרבה יתרה וכתבתי את זה בצורה מסודרת בחוות דעתי, קרבה יתרה זה מאוד מאוד קרוב. במטעני חבלה ברגע שאתה עוטר ואוטם אותם הפיצוץ במטעני חבלה מאולתרים יהיו יותר טובים יותר חזקים, הפציעה הזאת עפ"י ניסיוני היא יותר מתאימה ללפיתה של המטען ולא להדיפה. מצד שני אני לא יכול לקבוע זאת בוודאות."

35. העד המומחה, הינו עד ניטרלי, העיד על דברים שבמומחיות ועדותו נשמעה אמינה ומהימנה, הגיונית ומשתלבת עם מכלול הראיות בתיק. העד נחקר ארוכות הן על דברים אשר מסר בחוות דעתו והנמצאים בתחום מומחיותו והן אודות דברים שנוגעים לעניין הנזקים וחומר הנפץ ונתן לכך הסברים מתוך ניסיונו והסבריו מקובלים עליי.

36. בהנחה ונקבל את גרסת הנאשמים בדבר זריקת המטען ו/או חומר הנפץ מבחוץ, הרי, יש לקבוע כי החלון בקרבת הנאשם 1 היה פתוח. אחרת, החלון היה עוצר את עוצמת הפגיעה של המטען בפנים הרכב כמו גם ביד הנאשם 1. טענה זו לא נבדקה ולא הוגשה חוות דעת מומחה בהקשר זה. לצד זאת, שניים העידו מתוך ידיעה וניסיון, כי במידה והחלון היה פתוח, אזי - צריך היה למצוא שברי זכוכית בתוך הדלת עצמה, וממצא כזה לא קיים. יתרה מזו, אין בכוחו של ה"אין" כדי לבטל את ה"יש". קיימות ראיות למכביר המלמדות כי הנאשמים ביצעו את מעשי העבירה כפי שיוחס להם בכתב האישום וזאת כפי שפורט וכפי שעוד יפורט בהמשך. אף אם נניח לרגע קט, כי החלון אכן היה פתוח, כפי שהנאשמים גורסים, הרי, שעדיין אין בכך כדי ללמדנו על צדקת גרסתם של הנאשמים.

מעבר לנדרש, כאמור, לא נמצאו שרידים למערכת הפעלה כלשהי. כן, אף עד מעדי הראיה לא הבחין באדם אחר שהתקרב לרכב ו/או כי זרק חפץ כלשהו על הרכב. העובדה שהעד כריים נטש את הרכב ממש לפני הפיצוץ ותוכן הודעתו במשטרה, כפי שפורט לעיל, משמשים אף הם כראיה חותכת המלמדת שהעד נטש את הרכב לאחר שהבחין בסכנה שמקורה בחפץ ו/או בדבר שהיה מוחזק בידיו של הנאשם.

1.

עדויות הנאשמים

עדות נאשם 1

37. הנאשם 1 נחקר במשטרה ארבע פעמים; ביום 09.05.15 (ת/15), ביום 11.05.15 (ת/16), ביום 12.05.15 (ת/2) וכן, ביום 14.5.15 (ת/3). במסגרת שלוש החקירות הראשונות, סירב למסור גרסה וטען כל הזמן לכאבים שפקדו אותו וביקש שיניחו לו. רק במסגרת ההודעה הרביעית מיום 14.05.15 מסר הוא את גרסתו באשר לאירוע מושא האישום כאן. הסבר מניח את הדעת להימנעותו ממסירת גרסה בפעמים הקודמות לא נשמע מפיו, לא במסגרת החקירה במשטרה ואף לא במסגרת העדות בפניי.

טענותיו בדבר צעקות כביכול מצד החוקרים דינה להידחות מכל וכל ולא מצאתי לכך ולו קמצוץ של אחיזה במציאות. השוטרים אשר גבו את הודעתיו, העידו בפני בדבר צורת החקירה ומאפייניה. שתיקתו והימנעותו של הנאשם 1 מלמסור תשובות יכולות לשמש לחיזוק הראיות נגדו. התייעוד של החקירות אף הוגש לתיק בית המשפט וממנו ניתן להתרשם, כי טענתו באשר ללחץ ו/או צעקות ו/או ליקויים כלשהם בחקירה הינה בדויה ואין לה על מה לסמוך. תחת לזעוק לחפותו (זאת במידה והוא היה חף מפשע) מילא הנאשם את פיו מים ונמנע מלמסור גרסה בסמוך לאחר האירוע.

כאמור, רק בחקירתו הרביעית במשטרה מיום 14.05.16, מוצג ת/3, מסר הנאשם גרסה. מפי הנאשם נמסר, כי אדם כלשהו התקרב לרכב וזרק חפץ כאשר החלון היה פתוח, הוא הרים את ידו להתגונן וכך נפצע בידו תולדה לפיצוץ שאירע.

בקשר למוחמד, הנהג, טען הנאשם, כי מוחמד עזב את האוטו וברח לפני שזרקו את המטען, הוא לא ידע להסביר את הסיבה לכך (שם שורות 20 עד 36). ישאל השואל, מדוע מוחמד היה צריך לברוח מהרכב אף לפני שאדם זר כלשהו זרק את החפץ לכיוון הרכב?! שאלה זו מתחדדת נוכח העובדה, כי מדובר בזריקת רימון ו/או חומר נפץ באופן אקראי ומפתיע ובאופן לא צפוי וללא כל סיבה מקדימה ו/או מניע כלשהו, כך אף על-פי גרסת הנאשמים עצמם. משמע, מוחמד לא יכול היה לצפות שמישהו עומד לזרוק רימון ו/או חפץ אחר כלשהו על הרכב. לשם ניקיון הדעת אציין, כי המענה לשאלה זו מצוי

עמוד 20

בת/45 ות/46 ; שם מסר העד מוחמד כריים כי הבחין בחפץ מלבני בידו של הנאשם 1 וכן כי הבחין בו כשהוא חובש כובע, דבר שגרם לו להיבהל ולברוח מהרכב.

38. במסגרת חקירתו בבית המשפט, חזר הנאשם 1 על גרסתו לפיה, הוא, יחד עם חבריו, נסעו לחתונה בדבוריה, יצאו מהכפר דבוריה, הנהג תעה בדרך ונכנס לכפר מסוים והתחיל להסתובב עד שבשלב מסוים נעצר. כן, הוא ציין, כי הבחין במישהו בא לכיוונם, התקרב וזרק על הרכב משהו שחשב בהתחלה שמדובר באבן; או אז, הנאשם 1 הגן על עצמו תוך הרמת יד ימין למעלה וכך התפוצץ המטען בידו. (עמ' 111, שורות 16-20).

במהלך חקירתו בפניי, לא ידע הנאשם להסביר מדוע לא מסר את גרסתו זו במשטרה בשלב התחלתי. תשובותיו לכך היו מתחמקות ובלתי אמינות ואף לימדוני, כי שתיקתו באה מתוך מניעים שאינם זכים ושאינם שייכים כלל למצבו הרפואי.

39. דומה כי, גרסתו של הנאשם אינה מתיישבת עם הראיות והממצאים בתיק. גרסתו אינה הגיונית ואינה סבירה. הנאשם עצמו ציין, כי אף אחד לא ידע שהם מגיעים לכפר טייבה שנקלעו אליו במקרה. בלט, כי הנאשם 1 ניסה לייצר מדמיון הפורה תיאור עובדתי שאין לו כל קשר למציאות שמלמד על צירוף מקרים תמוה-ביותר ממנו עולה, כביכול, שבו ברגע שנקלעו הנאשמים בטעות למקום שאינו מוכר להם, הגיע אדם, משום מקום, וזרק עליהם חפץ שהתפוצץ ברכב; וזאת ללא כל סיבה וללא כל מניע. תמוה גם, שממש רגע לפני הפיצוץ הנהג מוחמד נטש את הרכב אף מבלי שהבחין במאן שהוא שעומד לזרוק חפץ על הרכב.

מפי עדי התביעה לא נמסר כי ראו אנשים או רכבים אחרים באיזור; הנהג מוחמד כריים ירד מהרכב רגע לפני הפיצוץ ללא כל הסבר לכך ומבלי לדאוג להושיט עזרה לאלה אותם הסיע ברכב. יתרה מזו, הוא ברח מהמקום. הטענה מפיו של מוחמד בפניי, עת הוכרז כעד עוין, בצינו, כי ירד מהרכב על מנת להשתין, לא מצאה לה חיזוק אפילו בעדות הנאשם עצמו. כן, הוכח, אף על-פי דברי מוחמד עצמו, שמוחמד נטש את הזירה ויצא את הכפר לעבר הכביש הראשי. אם אכן, מוחמד הנ"ל נטש את הרכב על מנת לעשות את צרכיו, אזי, מדוע לא שב אליו ו/או לא חזר כדי להושיט עזרה לחבריו ו/או לא הזעיק עזרה ועזבם והמשיך במנוסתו מהמקום.

עדות נאשם 2

40. בהודעתו הראשונה במשטרה (מיום 07.05.15) (מוצג ת/24) מסר הנאשם 2, כי נסע ברכב עם שניים נוספים לדבוריה לחתונה של קרוב משפחה שלו. עם חזרתם משם, טעו בדרך והגיעו לטייבה. בכפר טייבה בכיכר רצו לעשות פרסה ולנסוע לנצרת ואז פתאום התפוצץ הרכב. (ת/24 שורות 9-1). בהמשך באותה הודעה, מסר, כי לא הבחין במשהו חשוד או רכב או אדם כלשהו (שם, שורה 18-19).

בהודעתו השניה, הודעה מיום 07.05.15, מוצג ת/23, מסר בקשר לפיצוץ, כי משהו זרק דבר מה או שהרכב התפוצץ " אינני יודע אבל היה פיצוץ". בהמשך הודעתו מסר, כי משהו נזרק עליהם מבחוץ.

בהודעתו השלישית, הודעה מיום 10.05.15, מוצג ת/1, חזר על גרסתו לפיה, היו בחתונה בדבוריה אצל קרוב משפחה שלו, עם יציאתם משם, מוחמד טעה בדרך עד שהגיעו לטייבה. שם, אירע פיצוץ ברכב בו נסעו; תחילה מסר, כי לא ידע איך אירע הפיצוץ ובהמשך טען, כי נזרק מטען מבחוץ. הנאשם ציין כי לא היה למי מהם סכסוך עם אנשים מטייבה. עוד טען, כי מוחמד היה ברכב בזמן הפיצוץ, וכי עם קרות הפיצוץ הוא פחד וברח משם.

41. ומה בעדותו בפניי? בפניי חזר על גרסתו לפיה היו בחתונה, טעו בדרך והגיעו לטייבה ושם, נזרק לעבר רכבם משהו מבחוץ והיה פיצוץ.

במסגרת עדותו בפניי, עומת הוא עם הגרסה ואשר לפיה, הם (קרי - הוא ומוחמד והנאשם 1) כלל לא היו בחתונה של קרוב משפחה שלו וכן עם הגרסה שהוא ניסה לפרק את לוחית הרישוי. כן, העד עומת עם גרסת מוחמד עצמו (הנהג) כי הוא ירד מהרכב עוד לפני שאירע הפיצוץ ואף עומת עם דברי עדי ראיה אשר מסרו מפיו של הנאשם את אמרתו, כי המטען היה ברכב וכי אם יגלה פרטים אזי ירצחו אותם.

42. בבחינת גרסתו של נאשם זה אל מול גרסת עדי התביעה, כפי המפורט לעיל, ניכר כי, האמת לא הייתה נר לרגליו של הנאשם עת העיד בפניי ולא מצאתי, כי עדותו אמינה ומהימנה. נהפוך הוא, אין לתת אימון בגרסתו כפי שבאה לידי ביטוי בעדותו בפניי.

43. עדויות הנאשמים כאחד היתה עדות מפוקפקת, בלתי אמינה, חסרת היגיון פנימי ואינה משתלבת עם שלל הראיות אשר הוכחו בפניי.

44. חוסר ההיגיון בגרסת הנאשמים מתבטא גם בטענה, כי "טעו" או "התבלבלו" בדרך. שני הנאשמים העידו על עצמם כמי שמכירים את המקום ואת האזור. הנסיעה עד לכפר טייבה, אינה נסיעה קצרה. מדובר בנסיעה ארוכה תוך כניסה אל תוככי הכפר והנאשמים לא ידעו להסביר את טענתם בהקשר זה.

45. כך גם ביחס לטענתם בדבר הכניסה לדבוריה לחתונה. אף בהקשר זה הועלו טענות סותרות כאשר הנאשמים טענו, כי הם נכנסו לחתונה ושהו שם במשך זמן. לעומתם, טען, מוחמד (הנהג), כי רק עברו במקום ולא נכנסו ואף לא ישבו שם. עד התביעה מוסטפא אבו סביה, שלחתונתו, כביכול, הגיעו הנאשמים, העיד, כי לא זוכר או לא יודע להגיד אם אמיר, עלי ומוחמד היו אצלו באירוע. לדבריו, הוא לא ראה אותם. כן, באירוע החתונה היו הרבה אנשים וייתכן הדבר שהם נכחו במקום אך הוא לא הבחין בהם.

לתיק בית המשפט אף הוגשו מחקרי תקשורת אשר ממצאיהם תומכים בגרסתו של מוחמד לפיה, בסביבות השעה 22:00 היו עדיין באזור נצרת ולא בדבוריה.

46. עוד סתירות בעדויותיהם של הנאשמים ניתן למצוא בשאלת המיקום והמרחק של מי שזרק את החפץ אל עבר הרכב, מהרכב בו ישבו; כאשר כל אחד משניהם טען למרחק אחר. הנאשם 1 טען שמישהו התקרב לרכב ואילו הנאשם 2 טען שזה היה מרחוק.

47. ההודעה מטעמו של עד ראיה נוסף שנכח בזירה, מוחמד זועבי, אותה ביקש ב"כ הנאשמים לצרף לתיק בית המשפט ואשר הוגשה לתיק בית המשפט בהסכמת המאשימה, אין בה כל ממש ואין בכוחה לסייע בידי הנאשמים. עיון באותה הודעה מראה, כי עד ההגנה אחמד זועבי הגיע למקום לאחר הפיצוץ והוא הסיע את הנאשמים ברכבו לבית החולים. במהלך הנסיעה, לאחר ששאל אותם אם באו להרוג מישהו בכפר, השיבו כי "זרקו לנו משהו באוטו". בהמשך, ובתשובה לשאלה בדבר מעשיהם של השניים בכפר, השיבו, כי טעו בדרך. זוהי גרסתם של הנאשמים בפני אותו עד; גרסה מצאתי לדחות מכל וכל נוכח הראיות הקיימות בתיק.

יסודות העבירה - הפן המשפטי

48. לנאשמים יוחסו עבירות אלה; עבירות בנשק (נשיאה והובלה) לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין, מעשה פזיזות ורשלנות בחומר נפץ, הסתייעות ברכב לשם ביצוע פשע. בנוסף, לנאשם 2 יוחסה עבירה של שיבוש מהלכי חקירה (סעיף 244 לחוק העונשין).

עבירות בנשק

49. לשון סעיף 144 (ב) רישא מורה:

144(ב) "הנושא או מוביל נשק בלא רשות על פי דין לנשיאתו או להובלתו, דינו - מאסר עשר שנים. אולם אם היה הנשק חלק, אבזר או תחמושת כאמור בסעיף קטן (ג)(1) או (2), דינו - מאסר שלוש שנים".

בהגדרת המונח נשק, מתעסק ס"ק (ג) להלן:

"(ג) בסעיף זה, "נשק" -

- (1) כלי שסוגל לירות כדור, קלע, פגז, פצצה או כיוצא באלה, שבכוחם להמית אדם, וכולל חלק, אבזר ותחמושת של כלי כזה;
- (2) כלי שסוגל לפלוט חומר הנועד להזיק לאדם, לרבות חלק, אבזר ותחמושת

לכלי כאמור ולרבות מכל המכיל או שסוגל להכיל חומר כאמור ולמעט מכל גז מדמיע
כהגדרתו בחוק כלי היריה, תש"ט-1949;
(3) תחמושת, פצצה, רימון או כל חפץ נפיץ אחר שבכוחם להמית אדם או
להזיק לו, לרבות חלק של אחד מאלה.

במסגרת ע"פ 9511/01 קובקוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(2) 687, ציינה כב' השופטת, כך:

**"כעולה מנוסח החוק, ההגדרה המצויה בו היא רחבה ונועדה להגשים
את התכלית של איסור נשיאה והחזקה של כלי פוגעני שיכול להיות אף
קטלני. כלי כזה אינו בהכרח כלי שיוצר מלכתחילה, ועל-פי טבעו
המקורי, לתכלית האמורה. משום כך הקפיד המחוקק בחלופות (ג)(1)
ו-(ג)(2) של הסעיף להתייחס לכלי ש"סוגל" לירות או לפלוט חומר.
אמנם כל אחד ממרכיביו של בקבוק התבערה כשהוא לעצמו יכול
שישמש לצרכים תמימים שמטבעם לא נועדו לפגוע באדם או להזיק לו,
אולם אין ספק שבהרכבם כפי שנעשה על-ידי המערער מהווים
הבקבוקים כלי שסוגל על-פי עצם טיבו להזיק לאדם ולפגוע בבריאותו
ובשלמות גופו."**

50. בענייננו, אין ספק כי המדובר בכלי העונה על הגדרת המילה "נשק". בהקשר זה ניתן להפנות חוות
דעת אשר הוגשה לתיק בית המשפט מאת המומחית שרה אברמוביץ בר - מוצג ת/ 38. באותה חוות
דעת, בפרק של הממצאים נמסר, כי המוצגים אשר הועברו אליה לבדיקה, מכילים מלח פרכלוראטי
וקרוב לוודאי גופרית. בהמשך, בפרק המידע נמסר, כי תערובת של מלח פרכלוראטי וגופרית הינה
תערובת נפץ. מכאן, שהכלי בו החזיק הנאשם 1 כן עונה על ההגדרה של "נשק". בהקשר זה, אף יצוין,
כי לא הועלתה על ידי מי מהנאשמים טענה לפיה, לא מדובר בנשק. לא זו אף זו, מדובר בחומר
המסוגל לגרום חבלה והעובדות מדברות בעד עצמן.

51. בנסיבות כפי שהוכח לעיל, הנאשמים נסעו ברכבו של הנאשם 2 כאשר זה היה נהוג על ידי אדם שלישי
בשם מוחמד כריים. ממגוון הראיות אשר הוצגו בפניי, הוכח, כי הנאשמים נשאו והובילו את הנשק עימם
ברכב כאשר זה היה מוחזק במקום מושבו של נאשם 1; זאת כאשר נאשם 2 ידע והיה שותף לכל מהלך
האירוע. בהקשר זה, אני שב ומפנה לדבריו של העד איהאב זועבי, במסגרתה טען, כי הנאשם 2 אמר
לו בקול נמוך שהיה רימון באוטו וזה התפוצץ. זאת מלבד יתר הראיות בתיק המובילות לאותה מסקנה.
הנאשמים תכננו והוציאו לפועל את זממם בצוותא כאשר התנהגות הנאשם 2, כפי שהוכח לעיל, אך
מוכיחה זאת.

בכך, שני הנאשמים נשאו והובילו עמם ברכב נשק שלא כדין, והוכחו יסודותיה של עבירה זו.

טענתו של ב"כ הנאשם 2 לפיה, לא ראה ולא ידע, כי קיים מטען ברכב אינה מקובלת עליו והיא נדחית בזאת מכל וכל.

מעשה פזיזות ורשלנות בחומר נפץ

52. לשון סעיף 338(א)(5) לחוק העונשין:

338. א. "העושה אחת מאלה בדרך נמהרת או רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה, דינו מאסר שלוש שנים:
(5) עושה מעשה לגבי חומר נפץ או כלי יריה שבהחזקתו, או אינו נוקט אמצעי זהירות נאותים מפני סכנה מסתברת הכרוכה בהם;"

53. ברי, כי גם יסודותיה של עבירה זו הוכחו בפניי מעל לכל ספק סביר. הוכח, כי הנאשמים עשו מעשה לגבי חומר נפץ אותו החזיקו במידה היוצרת סיכון לחיי אדם או לסיכון לגרימת חבלה.

הסתייעות ברכב לשם ביצוע פשע

54. סעיף 43 + 62 לפקודת התעבורה מורה:

43. "בעל רשיון נהיגה או בעל רשיון רכב שהורשע על עוון או על פשע שביצועם נתאפשר או הוקל עקב נהיגתו ברכב או עקב השימוש ברכב שיש לו רשיון עליו, בית המשפט שהרשיעו, רשאי - בנוסף על כל עונש אחר - לפסול אותו מהחזיק רשיון כאמור, לצמיתות או לתקופה מסוימת."

סעיף 62 לפקודה עניינו העונש שיש להשיתו על מפר הוראות הפקודה.

עולה, כי עניינם של שני סעיפים אלה בעונשים נוספים שניתן להטילם על מי שהוכחו לגבי יסודות העבירה של הסתייעות ברכב לשם ביצוע פשע. מקום בו אימצתי את טענות המאשימה באשר להוכחת יסודות העבירה, ברור הדבר שנעשה שימוש ברכב לשם ביצוע פשע. בתוך הרכב הוחזק חומר נפץ שהינו נשק ואף בוצעה עבירה שעניינה מעשה פזיזות ורשלנות בחומר נפץ.

שיבוש מהלכי חקירה

55. סעיף 244 לחוק העונשין (שיבוש מהלכי חקירה), מורה בזו הלשון:

244. "העושה דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין, בין בסיכול הזמנתו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, דינו - מאסר שלוש שנים; לעניין זה, "הליך שיפוטי" - לרבות חקירה פלילית והוצאה לפועל של הוראת בית משפט".

56. היסוד העובדתי של העבירה כולל רכיב התנהגותי של "העושה דבר" מן הדברים המנויים בסעיף וכן, נסיבה של "הליך שיפוטי". היסוד הנפשי של העבירה כולל, מלבד מודעות לטיב ההתנהגות ולקיום הנסיבות, גם "כוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין". מנוסח סעיף 244 לחוק עולה, כי אין הכרח להוכיח גרימת תוצאה של שיבוש מהלכי משפט. על-כן עבירה זו הינה עבירה התנהגותית ולא עבירה תוצאתית. הנחת המחוקק היא שהפגיעה באושיות המשפט על-ידי מעשה שנעשה מתוך שאיפה לשיבוש הליכים היא כה חמורה ומסוכנת, עד כי אסר על כך בלי לדרוש שיתקיים שיבוש הליכים ממש (ראו: ע"פ 150/88 לושי נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(2), 650, בעמ' 658; ע"פ 236/88 איזמן נ' מדינת ישראל פד"י מד(3) 485, בעמ' 510).

ראה בהקשר זה דיון נרחב במסגרת רע"פ 7153/99 אלגד נ' מדינת ישראל פ"ד נה(5) 729.

57. וביישום לעניינו, בנסיבות בהן הוכח, כי הנאשם 2 ניסה לפרק את לוחית הרישוי של הרכב, בכך, בפעולותיו אלו, ניסה הוא להעלים ראיות ולשבש הליכי חקירה, גם אם בסופו של יום הוא לא הצליח לשבש ו/או להשלים את מלאכתו ושאירתו הפלילית.

לסיכום

58. עיננו הרואות, ערוצי הראיות הרבים שנובעים ממקומות וממקורות שונים, זורמים כולם באותו כיוון ומתנקזים אל אותו מאגר ראיתי צלול ושקוף ממנו יונקים שורשי הרשעת הנאשמים בפלילים.

59. נוכחותם של הנאשמים במקום, עדותו של נהג הרכב (מוחמד כריים) במסגרת אמרתיו במשטרה (אותם מצאתי להעדיף על פני עדותו בפניי), לצד עדויות עדי התביעה והראיות, מיקום וצורת הפגיעה החבלה שנגרמה לנאשם 1, מוקד הפגיעה ברכב לצד חוות הדעת אשר הוגשו ולימדו על הרכב חומר הנפץ, אמירותיו של הנאשם 2 מיד לאחר האירוע, אמירותיו של מוחמד כריים וברירתו מהרכב מיד לפני קרות האירוע, שתיקתו הרועמת והתמוהה של הנאשם 1 בשלביה הקריטיים וההתחלתיים של החקירה, המהימנות והאמינות אותה מצאתי בעדויותיהם של עדי התביעה לעומת חוסר האמינות שבלט לו והזדקק מאד מתוך עדות הנאשמים והסתירות בין גרסאותיהם; כל אלה מובילים לקראת מסקנה אחת שמצדדת בהרשעת הנאשמים בכל אשר יוחס להם.

60. טענותיו של ב"כ הנאשמים המלומדים במסגרת סיכומיהם אינם מקובלים עליי. המאשימה פעלה בשקידה וגבתה עדויות מעדי ראיה שנכחו בזירת האירוע. אין חובה על המאשימה להביא את כל הראיות שבאפשרותה להשיג ודי לה אם תגבש מאגר ראיתי כזה שיש בו די כדי להביא לחקר האמת ולהוכחת ביצוע מעשי העבירה כנטען בעובדות כתב האשום.

61. הנה כי כן, הוכחו בפניי העובדות הנ"ל:

א. הוכח בפניי, כי הנאשמים ומוחמד לא עצרו בדבוריה, וכי רק עברו שם. עוד עולה ממכלול הראיות, כי מוחמד הבחין בנאשם 1 עת חבש על ראשו כובע בזמן שהחזיק חפץ שדומה למצית ביד (ת/9, שורות 14-16). כן, מוחמד יצא את הרכב מעט לפני הפיצוץ (וזאת בניגוד לגרסת הנאשם 2 עצמו).

ב. הרכב עשה שלושה סיבובים בכיכר, נעצר, נסע לאחור מספר מטרים ואז התפוצץ. (בהקשר זה, ראה עדותו של העד עבד בן פאיז זועבי לעיל). בנוסף, הוכח בפניי, (גם על סמך הודעתו של העד עבד זועבי הנ"ל ועדים אחרים כפי המפורט לעיל) כי אחד האנשים שהיה בתוך הרכב (מוחמד כריים) יצא מהרכב וברח מהמקום וכי לא היה רכב אחר במקום האירוע בזמן הפיצוץ וגם לא היה אף אדם בכביש, מלבד נוסעי הרכב. כן, עוד עולה (מדברי העד עבד בן פאיז זועבי), כי אחד מהשניים שהיו בתוך רכב, ביקש שיזיזו את הרכב מהכוכר, ואחד מהם (זה שלא נפצע ביד) ניסה להוריד ולפרק את מספר הרישוי של הרכב (בהקשר זה ראה עדויות נוספות כמפורט לעיל ובכללם עדותו של אחמד זועבי ומג'ד זועבי). יתר על כן, הוכח בפניי שהיו כפפות ופריט לבוש של חם-צוואר שנמצאו בקרבת מקום ועליהם סימני דם ו DNA של הנאשמים.

ג. הוכח בפניי, כי העד איהב זועבי הגיע לזירת האירוע מיד לאחר קרותו וכי הנאשם 2 אמר לו שם, קרי - בזירה עצמה, שהחבר שלו נפצע ביד. העד איהב זועבי אישר את אמיתות תוכן דבריו במשטרה לפיהן נאשם 2 אמר לו כי היה רימון באוטו וזה התפוצץ. עוד, הוכח בפניי כי העד שאל את הנאשם 2 מי שלח אותם לזירת האירוע וזה האחרון אמר שלא יוכל למסור לו פרטים כי יהרגו אותו. (ראה עמוד 33 לפרוטוקול וכן, עמ' 34 שם מיום 15/11/11).

ד. הוכח בפניי גם שבזירת האירוע במקום מוסתר בין השיחים, נמצאו פרטי לבוש שהם כפפות וחם-צוואר כשעליהם סימני דם ו DNA של הנאשמים.

ה. מממצאי חוות דעתו של המומחה שגיא מצא והחבלות שנגרמו לנאשם 1 מצביעות על היותו מצוי בקרבה יתרה לפיצוץ מטען החבלה המאולתר ולא מן הנמנע, כי אחז אותו בעת הפיצוץ (סעיף 4.א. לחוות הדעת ת/43). בהמשך, סעיף 4.ב. לאותה חוות הדעת, מלמד על מיקום נזקי פגיעות הדף וריסוק שעיקרו בתא הנוסעים הממוקם באזור הימני קדמי של הרכב ובדלת ימין; מקום מושבו של הנאשם 1.

ו. מצאתי גם על סמך דברי העד, כי החלון לא היה פתוח: ".... אילו היה חלון פתוח כמו שאמרת, אז

הזכוכית היו בדלת עצמה, אך לא היו שם זכוכיות" (עמ' 69 שורות 4-5). כן, אני מאמץ את דברי העד ואשר לפיהן: "הפציעה הזאת עפ"י ניסיוני היא יותר מתאימה ללפיתה של המטען ולא להדיפה. מצד שני אני לא יכול לקבוע זאת בוודאות." ת/43 ודבריו של העד שגיא מצא ואשר לפיהם, לא מן הנמנע שהנאשם 1 אחז בחפץ בזמן הפיצוץ, מחזקים מסקנה זו.

ז. כפי שציינתי לעיל, הוכח בפניי (ראה ת/45 ות/46) שהעד מוחמד כריים הבחין בחפץ מלבני בידו של הנאשם 1 ואף הבחין באותו נאשם כשהוא חובש כובע, דבר שגרם לו להיבהל ולברוח מהרכב.

ח. על סמך ת/38 (פרק המידע, סעיף 2 שם) הוכח בפניי כי מרכיבי החומר שנמצאו בזירת ההתרחשות משמשים בתערובת נפץ מאולתרות ובתערובות פירוטכניות. סופו של יום, מול מקבץ הראיות האמין שהוצג מטעם המאשימה, ובכלל זה חוות-דעת, לא הוגשה כל חוות דעת נגדית מטעם הנאשמים.

ט. כן, לא ניתן להתעלם משתיקתו התמוהה של הנאשם 1 בשלבי החקירה הקריטיים וההתחלתיים וזאת ללא כל סיבה סבירה ומבלי שניתן כל הסבר לכך. לא אחטא למטרה אם אפנה שוב לעדותם של הנאשמים עצמם שכלל לא הייתה אמינה עליי ולימדה על חוסר אמינות באופן מובהק ובולט עד מאד. טענת הנאשמים וגרסתם כי טעו בדרך אינה אמינה כלל. כן, שרשרת האירועים עצמה מלמדת על חוסר האמינות שדבק בדברי הנאשמים.

62. כאמור, הנאשם 2 הודה בפני העד איהב זועבי כי חומר-הנפץ היה בתוך הרכב וכן התבטא באומרו, כי אינו יכול לחשוף פרטים נוספים אודות שולחיו לבל ייהרג ו/או יאונה לו רע (ראה עמוד 33 לפרוטוקול וכן, עמ' 34 שם מיום 15/11/11). דבריו של העד מוחמד כריים, כפי שנמסרו במשטרה {שמצאתי להעדיפם על עדותו בפניי (מהנימוקים שמניתי לעיל)} יש בהם (בצירוף לעדותו של העד איהב זועבי) כדי להספיק להרשעת הנאשמים בדין. יחד עם זאת, בבחינת למעלה מן הצורך, מצאתי לנכון לפרט ולהפנות למעיינות ראייתם נוספים (כפי שציינתי לעיל ברישא של סעיף זה) שיש בכוחם כדי להזין את שורשי ההרשעה בפלילים.

בשולי דבריי, אציין, כי (גם אם נתעלם מדברי הנאשם 2 והתבטאויותיו בפני העד איהב זועבי וגם אם נתעלם בנוסף מדבריו של העד מוחמד כריים כפי שבאו לידי ביטוי בהודעותיו במשטרה -שמצאתי לאמצן- עת הבחין בנאשם 1 אוחז חפץ בידו וחובש כובע על ראשו) ניתן להרשיע את הנאשמים אך על סמך הראיות הנסיביות הקיימות כמפורט לעיל בסעיף הקודם (סעיף 61). בהקשר זה אפנה לע"פ 6392/13 **מדינת ישראל נ' מאיר קריאף** (מיום 6.7.2014, פורסם בבב) שם נפסק בזו הלשון:

"בשלב ראשון נבחנת כל ראיה נסיבתית בפני עצמה כדי לקבוע אם ניתן להשתית עליה ממצא עובדתי; בשלב שני נבחנת מסכת הראיות כולה לצורך קביעה אם היא

מערבת לכאורה את הנאשם בביצוע העבירה... בשלב שלישי מועבר הנטל לנאשם להציע הסבר העשוי לשלול את ההנחה המפלילה כנגדו. הסבר חלופי למערכת הראיות הנסיבתית, העשוי להותיר ספק סביר באשר להנחה המפלילה, די בו כדי לזכותו".

הפסיקה מורה לנו, כי אין צורך במסקנה פלילית ברמה של מעבר לספק סביר כדי לחצות את הגבול שקיים בין השלב השני לשלישי. להדגיש, המדובר הוא אך בהעברת הנטל הטקטי שכל מטרתו לאפשר למי שמואשם בפלילים להציג תרחיש חלופי סביר המתיישב עם חומר הראיות ועומד במבחני השכל הישר; כל זאת, כאשר נטל ההוכחה (בשונה מהנטל הטקטי או נטל הבאת ראיות) תמיד רובץ הוא על שכם התביעה. מכוח האמור, עוצמת הנטל המועבר במסגרת התפר שבין השלב השני לשלב השלישי תושפע מחוזק המסקנה המפלילה שהציעה התביעה בשלב השני. לאחר השלב השלישי על השופט לבחון ולשקול שוב אם האשמה הוכחה מעל לכל ספק סביר.

דומה כי, אף אם הנאשם לא עמד בנטל הצגת "התרחיש החלופי", חובה על בית המשפט לבחון ולשקול שוב את מכלול ראיות התביעה ואם יש בהן די כדי לבסס מסקנה מרשיעה; מסקנה שגוברת על כל אפשרות רציונאלית אחרת.

בענייננו, הממצאים העובדתיים לימדו על מעורבותם של הנאשמים בביצוע העבירות המיוחסות. כאמור, ענין לנו במקורות שהזינו ערוצים ראייתיים שזרמו כולם לאותו כיוון והתאחדו עד שהיוו נהר ראייתי אחד שהיה די והותר בו כדי להעביר את נטל הבאת הראיות לנאשמים. אולם, הנאשמים לא הצליחו להציג כל תרחיש חלופי סביר ותחת זאת ניכר, כי עדותם הייתה חסרת אמינות ודלה עד מאד. מבחינה נוספת וחוזרת של מכלול הראיות (שלבטח הספיק כדי להעביר את הנטל על שכם הנאשמים) למד אני כי אין מנוס ממסקנה מרשיעה; מסקנה שגוברת על כל אפשרות רציונאלית אחרת. מסקנה זו באה על רקע חוות הדעת שהוגשו מטעם המאשימה, זמן ושעת האירוע, מקום האירוע, החבלות שנגרמו, הנזק שנגרם, התנהלותם של הנאשמים ושל העד מוחמד כריים מיד לאחר האירוע ובסמוך לפניו, הממצאים בזירת האירוע ובכלל זה חפצים שנמצאו במקום ומכלול הראיות כפי שפורט בהרחבה לעיל.

אשר על כן, אני מרשיע את הנאשמים בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום.

ניתנה והודעה היום ו' אב תשע"ו, 10/08/2016 במעמד הנוכחים.

סאאב דבור , שופט

החלטה

המשך הדיון נדחה לטיעונים לעונש ליום **19.9.16** בשעה **11:00**.

בהתאם לבקשת ב"כ המאשימה וכפי הסכמת הצדדים, אני מורה על הארכת מעצרו של הנאשם 1 למשך 90 ימים נוספים, החל מיום 16.8.16 וזאת בהתאם להוראת סעיף 61 ג' לחסד"פ (סמכויות אכיפה מעצרים) ולאחר שהנאשם 1 הורשע בהתאם להכרעת הדין שניתנה היום.

גורמי נחשון יאפשרו לאמו של הנאשם 1 ללחוץ את ידו.

הנאשם 1 יובא ע"י הליווי.

ניתנה והודעה היום ו' אב תשע"ו, 10/08/2016 במעמד הנוכחים.

סאב דבור , שופט